

UCHWAŁA NR XXV/285/2026
RADY MIEJSKIEJ W SUWAŁKACH

z dnia 27 maja 2026 r.

w sprawie wzniesienia w Suwałkach obelisku upamiętniającego Wincentego Witosa

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 13 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2026 r. poz. 662) Rada Miejska w Suwałkach uchwala, co następuje:

§ 1. Wyraża się zgodę na wzniesienie obelisku upamiętniającego postać Wincentego Witosa, zasłużonego męża stanu, jednego z ojców niepodległej Polski, premiera II Rzeczypospolitej, przywódcy ruchu ludowego.

§ 2. Ustala się lokalizację obelisku, o którym mowa w § 1, na działce nr 21735/9, stanowiącej własność Miasta Suwałki, w pasie drogowym ul. Wincentego Witosa, na skwerze zieleni, w sąsiedztwie działki nr 21735/8, uwidocznioną na szkicu stanowiącym Załącznik nr 1 do Uchwały.

§ 3. Obelisk, o którym mowa w § 1, zostanie ufundowany przez Społeczny Komitet Budowy Pomnika Wincentego Witosa w Suwałkach.

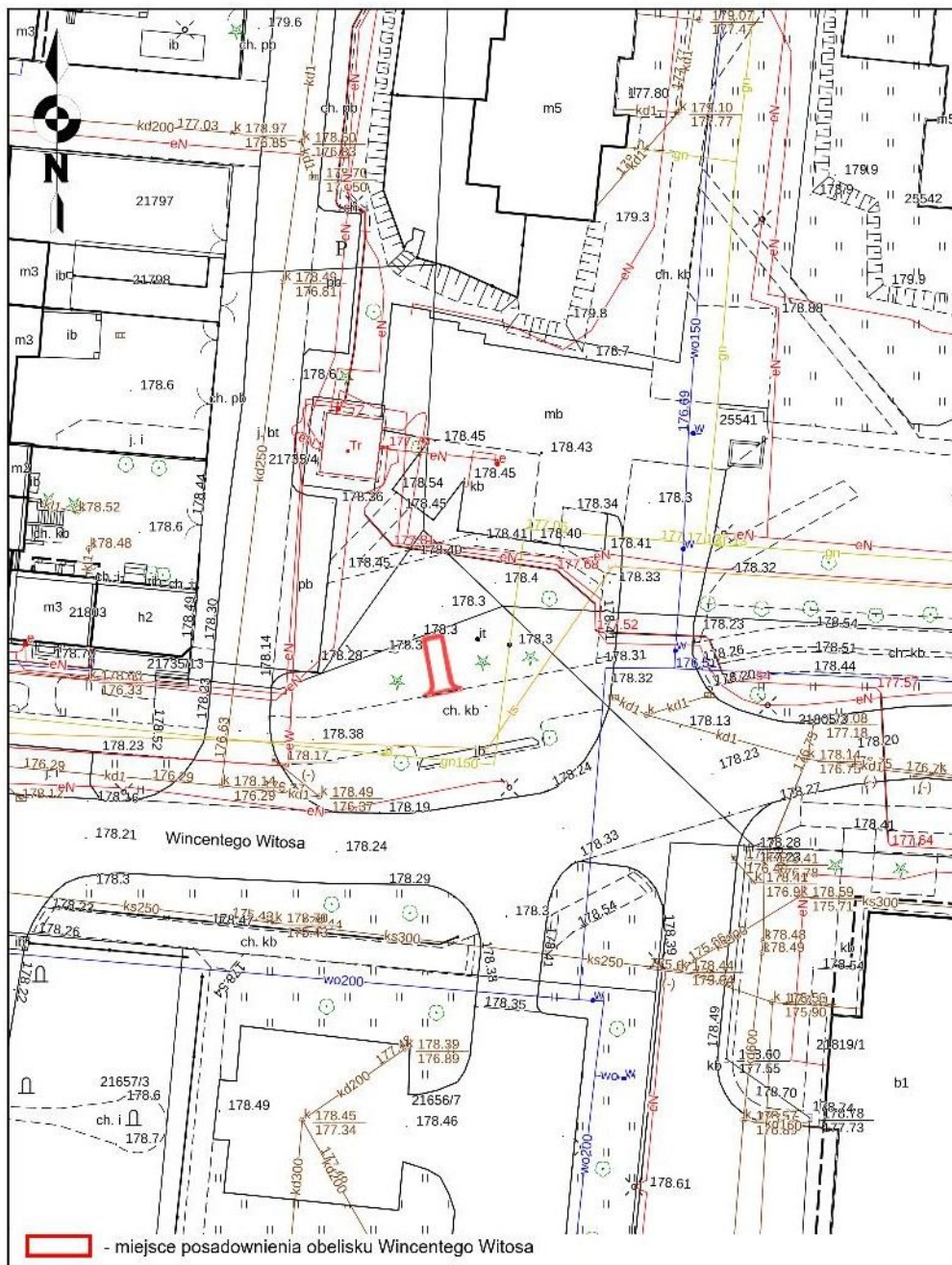
§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Suwałk.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej
w Suwałkach

Zdzisław Przelomiec

z dnia 27 maja 2026 r.



Uzasadnienie

Z propozycją wzniesienia obelisku zwrócił się do Rady Miejskiej w Suwałkach Społeczny Komitet Budowy Pomnika Wincentego Witosa w Suwałkach. W uzasadnieniu inicjatorzy przedsięwzięcia podkreślili ponadlokalny wymiar upamiętnienia postaci Wincentego Witosa, będący wyrazem stosunku samorządu do dziedzictwa polskiej państwowości oraz ponadczasowych wartości – sprawiedliwości społecznej, rozwoju demokracji, umacniania państwowości – które Wincenty Witos reprezentował.

Wincenty Witos to jedna z najwybitniejszych postaci w historii polskiego ruchu ludowego oraz odrodzonej państwowości polskiej. Jako trzykrotny Prezes Rady Ministrów, przywódca chłopski oraz mąż stanu odegrał fundamentalną rolę w budowie i umacnianiu niepodległej Rzeczypospolitej, reprezentując interesy szerokich warstw społeczeństwa.

Droga życiowa Wincentego Witosa prowadząca do ubogiego chłopa z Wierzchosławic do najwyższych stanowisk państwowych, stanowi symbol awansu społecznego i obywatelskiego w odrodzonej Polsce. Jako polityk był autentycznym reprezentantem ludu, potrafiącym łączyć wartości patriotyczne z troską o przestrzeganie zasad demokracji parlamentarnej, praworządności oraz suwerenności narodu.

Działalność Wincentego Witosa w okresie wojny polsko-bolszewickiej stanowi przykład odpowiedzialnego przywództwa i zdolności mobilizowania społeczeństwa w obliczu zagrożenia państwowości. Jego autorytet i umiejętność budowania jedności narodowej przyczyniły się do skutecznego oporu wobec zagrożenia ze strony bolszewickiej Rosji, co miało fundamentalne znaczenie dla zachowania suwerenności państwa polskiego.

Jako jeden z liderów opozycji wobec rządów sanacji, sprzeciwiający się autorytarnym tendencjom w życiu publicznym, stał się symbolem walki o utrzymanie demokratycznego charakteru państwa. Postawa ta naraziła go na represje ze strony władz sanacyjnych; aresztowany i osadzony w Brześciu nad Bugiem, skazany w tzw. procesie brzeskim, w obawie przed dalszymi szykanami udał się na emigrację. Wyrokiem Sądu Najwyższego z 31 maja 2023 r. Wincenty Witos oraz pozostali skazani w procesie brzeskim zostali uniewinnieni, co potwierdza, że działania ówczesnych władz były motywowane politycznie i naruszały standardy demokratycznego państwa prawa.

Upamiętnienie tej postaci w przestrzeni publicznej Suwałk będzie wyrazem szacunku dla ogólnonarodowego i ponadczasowego dziedzictwa Wincentego Witosa oraz sposobem pielęgnowania pamięci o fundamentach polskiej niepodległości i demokracji: wartości demokratycznych, troski o wspólne dobro, odwagi w obronie zasad, a także kształtowania świadomości historycznej mieszkańców Suwałk, stanowiąc ważny punkt odniesienia dla współczesnych pokoleń.

Planowana lokalizacja: działka nr 21735/9 przy ul. Wincentego Witosa, ma charakter przestrzeni publicznej, jest własnością miasta i stanowi właściwe miejsce dla realizacji inicjatywy.

Projekt obelisku przygotowany przez Społeczny Komitet Budowy Pomnika Wincentego Witosa w Suwałkach został pozytywnie zaopiniowany przez Instytut Pamięci Narodowej – oddział Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa w Białymstoku.

Przygotowanie i budowa obelisku zostaną sfinansowane ze środków pozabudżetowych, to jest ze zbiórki publicznej przeprowadzonej przez Społeczny Komitet Budowy Pomnika Wincentego Witosa w Suwałkach, który jako inwestor będzie odpowiedzialny za przygotowanie niezbędnej dokumentacji, w tym projektu budowlanego, oraz uzyskanie niezbędnych zezwoleń, określenie parametrów technicznych i materiałów, z jakich zostanie wykonany obelisk oraz za wyłonienie autora i wykonawcy.